

Til stede

- > Troels Toft Nielsen (medl. af Roskilde Byråd for Soc.dem.)
- Lars Holst Kruse (medl. af Roskilde Byråd, løsgænger)
- Kim Dahlstrøm (By, Kultur og Miljø - Roskilde Kommune)
- Rikke K. Sørensen (By, Kultur og Miljø - Roskilde Kommune)
- Piet Jansen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Kurt Lauridsen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Søren Poulsen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Niels Henrik Hooge (NOAH Friends of the Earth Denmark)
- Poul Erik Nystrup (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
- Bettina Mylin (Danmarks Tekniske Universitet)
- Pim de Jager (Bygningsstyrelsen)
- Ole Kastbjerg Nielsen (Dansk Dekommissionering)
- Anja Kraag (Dansk Dekommissionering)
- Per Holtzmann Søndergaard (Dansk Dekommissionering)
- Per Palving Larsen (Dansk Dekommissionering)
- Casper Boe Jensen (Dansk Dekommissionering)
- Kristoffer Brix Bertelsen (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

14. marts 2023

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Uddannelsesudbud og Optag

Afbud

- > Lars-Christian Brask (medl. af Roskilde Byråd for Liberal Alliance)
- Mads Christian Præstegaard (medl. af Roskilde Byråd for SF)
- Pernille Fox (Plan og Udvikling - Roskilde Kommune)
- Nanna H. Wenzell (Danmarks Naturfredningsforening - Roskilde)
- Tarjei Haaland (Greenpeace Danmark)
- Bodil Waagensen (Borgergruppen for en ansvarlig håndtering af det danske atomaffald)
- Marie L. Davidsdottir (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
- David Garf Ulfbeck (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
- Rikke Harlou (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
- Bent Lorenzen (Aarhus Universitet)
- Peter Toft Madsen (Bygningsstyrelsen)
- Charlotte Hjorth (Dansk Dekommissionering)
- Dorthe Høst Sarup (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Kristoffer Brix Bertelsen
Tel. 72 31 88 76
kbbs@ufm.dk

Ref.-nr.
94870

Referat fra møde i Kontaktforum Roskilde 27. februar 2023

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Gennemgang af dagsorden
2. Status på NOL-projektet (link: [bilag 1: Opdateret oversigt over NOL-projektet](#))
3. Status på udmøntning af B90/2018 (link: [bilag 2: Oversigt over B90-aktiviteter](#))
4. Orientering om DD's internationale aktiviteter
5. Formidlingsaktiviteter på DD
(se links til DR-prod. [Atomkraft – ja tak!](#) og [Kernekraft og Kærlighed](#) samt EU-Oplysningens [50 år i EU](#))
6. Evt.

Ad 1. Gennemgang af dagsorden

Ingen bemærkninger.

Ad 2. Status på NOL-projektet

Per Holtzmann Søndergaard (PHS) orienterede om status for NOL med fokus på myndighedsbehandlingen (se [præsentation på ufm.dk](https://ufm.dk)).

Sikkerhedsvurderingen for NOL bliver behandlet på møde den 1. marts 2022 mellem Dansk Dekommissionering (DD) og de nukleare tilsynsmyndigheder med henblik på afklaring af strålebeskyttelseskrav m.v. i forhold til de bygningsmæssige dimensioner.

Gennemførelsen af miljøkonsekvensvurdering bliver behandlet på møde den 28. februar 2023 mellem DD, de nukleare tilsynsmyndigheder og Miljøstyrelsen. Der er foretaget en første naturscreening, som bliver fulgt op af yderligere to screeninger i 2023. Arbejdet med fagnotater, der er grundlag for miljøkonsekvensvurderingen, er påbegyndt.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Forberedelsen af lokalplan for NOL-arealet på Risø-halvøen følger det 11-punktsprogram, som er besluttet af Roskilde Byråds Plan- og Teknikudvalg i august 2019. Forberedelsen skal tage højde for de ændringer i lokalplanområdet, der er foretaget siden Plan- og Teknikudvalgets beslutning.

Ad 3. Status på udmøntning af B90/2018

Kristoffer Brix Bertelsen (KBBS) indledte punktet. Der er ikke ændringer i forhold til det udsendte bilag med oversigt over aktiviteter i forbindelse med B90/2018. Uddannelses- og Forskningsministeriet forbereder dialogproces med lokalsamfund om at finde to lokaliteter til videre geologiske undersøgelser af et slutdepot ned i ca. 500 meters dybde. KBBS beklagede, at dialogprocessen ikke var igangsat endnu og anerkendte den bekymring, som stilstanden giver anledning til lokalt i Roskilde Kommune, herunder om det radioaktive affald ender med at blive deponeret på Risø.

KBBS gav en præsentation (se [præsentation på ufm.dk](https://ufm.dk)), der skulle informere om det grundlag, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) baserer sin vurdering af Risøområdet på i forhold til lokalisering af et slutdepot.

Ud fra en gennemgang af de geologiske data og den faglige rådgivning fra De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er det forståelsen i UFS, at der ikke er anledning til at ændre den eksisterende vurdering af Risøområdet som værende mindre egnet til lokalisering af et slutdepot. GEUS' evaluering af Danmarks geologi ned til ca. 500 meters dybde fra 2022 gør det efter UFS' forståelse sandsynligt, at det vil være muligt at lokalisere et slutdepot i et mere favorabelt område end Risøområdet.

Troels Toft Nielsen (TTN) bemærkede, at UFS' fokus på sikkerheden for mennesker og miljø flugtede med tidligere uddannelses- og forskningsminister Jesper Petersens fokus i brevet til Roskilde Byråd i sommeren 2022 (se [brevet på ufm.dk](https://ufm.dk)). Derfor er det væsentligt at bemærke, at UFS' gennemgang i dag igen viser, at Risøområdet, sammenlignet med andre områder, ikke ligger højest på

parametre som sikkerheden for mennesker og miljø, når slutdepotet en dag skal vælges. I ministerens svar til Roskilde Byråd d. 23. juni 2023 var det netop sikkerheden for mennesker og miljø, der havde højeste prioritet i forbindelse med placering af slutdepot. På grund af dette må Risøområdet derfor anses som udelukket, når slutdepot for Danmarks radioaktive affald skal udpeges. KBBS bekræftede, at det fortsat er hensigten, at en slutdepotløsning til sin tid placeres på en lokalitet, hvor sikkerheden for mennesker og miljø har højeste prioritet.

Niels Henrik Hooge (NHH) spurgte med henvisning til oversigtsbilag om B90-aktiviteter, om der var planer om at etablere kontaktfora som led i dialogprocessen? KBBS svarede, at UFM gerne vil oprette nye kontaktfora, hvis der lokalt er ønske om det. Skulle der vise sig et ønske om andre dialogkanaler, så er det også en mulighed. UFM vil under alle omstændigheder i hvert enkelt tilfælde tage en indledende dialog om kommunikation i sagen, da behov og ønsker kan variere lokalt.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Piet Jansen (PJ) spurgte om designlevetiden for NOL? DD oplyste, at levetiden var sat til 50 år, da et slutdepot efter B90/2018 skal tages i brug senest i 2073. PJ fandt, at levetiden burde være 100 år eller mere af hensyn til, at slutdepotprocessen kan trække ud. KBBS nævnte, at dette i givet fald ville kræve en ny folketingsbeslutning, og at UFM alene arbejder ud fra en forudsætning om at sætte et slutdepot i drift senest i 2073.

Ad 4) Orientering om DD's internationale aktiviteter

Ole Kastbjerg Nielsen (OKN) gav en præsentation om DD's deltagelse i internationale aktiviteter inden for håndtering af radioaktivt affald, kompetenceudvikling og kommunikation til offentligheden (se [præsentation på ufm.dk](#)).

OKN nævnte, at DD konkret deltager i samarbejder om affaldsminimering/reduktion af affaldsvolumen, karakterisering af affaldets nuklidsammensætning samt etablering af fælles faciliteter til brug for lande med små affaldsmængder. OKN nævnte DD's deltagelse i ERDO-samarbejdet samt EURAD-programmet under EURATOM som eksempler på samarbejder, hvor DD drager fordel af at dele viden og erfaringer med andre landes organisationer for affaldshåndtering.

NHH tilføjede, at Nuclear Transparency Watch ([se flere oplysninger på nuclear-transparency-watch.eu](#)) også deltog i EURAD-programmet under ROUTES-underprogrammet om affaldsveje og dialog med civilsamfundet om håndtering af radioaktivt affald.

Kommunikation om håndtering af radioaktivt affald blev diskuteret. Flere mødedeltagere fremhævede, at dialogen med offentligheden ikke måtte blive domineret af tekniske forhold, men i højere grad skulle være baseret på en samlet kommunikation om relevante forhold i tilknytning til affaldshåndtering og -deponering.

Ad 5) Formidlingsaktiviteter på DD

De seneste formidlingsaktiviteter med deltagelse af DD (se links i dagsorden ovenfor) blev kort omtalt. NHH nævnte, at DR-serien *Atomkraft – ja tak!* var blevet kritiseret for at være ensidig i sin fremlæggelse af holdninger for eller imod atomkraft, men DD's medvirken var ikke omfattet af denne kritik.

Casper Boe Jensen (CBJ) tilføjede, at DD havde gruppeomvisninger i gennemsnit hver 14. dag, og at der derudover jævnligt blev besvaret telefonhenvendelser og givet oplysning om affaldet.

CBJ oplyste, at DD vil invitere til Åbent Hus med rundvisning torsdag den 1. juni 2023. Der vil være plads til ca. 100 deltagere. Arrangementet vil blive annonceret på DD's (link) [hjemmeside](#) og (link) [LinkedIn-profil](#).

Kontaktforum diskuterede formidling af historien om forsøgsstationen på Risø. PJ mente, at historien om Risø bør formidles i faciliteter, der har formidling som formål. PHS og OKN oplyste, at DD i sin formidling fokuserer på opgaverne med dekommissionering, affaldshåndtering og etablering af et slutdepot. Historien om Risø ligger uden for DD's aktivitetsfelt og må formidles af andre, f.eks. Roskilde Museum, som allerede har dokumenteret store dele af arbejdet på forsøgsstationen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Anja Kraag (AK) supplerede med orientering om, at DD arbejder på udvikling af en besøgsfacilitet, som også skal kunne fungere som en mobil facilitet. DD er ved at udvikle forskellige scenarier for faciliteten, som bl.a. inkluderer reaktorbygningen til DR3.

TTN og Lars Holst Kruse (LHK) kunne ikke umiddelbart forholde sig til spørgsmålet om formidling af historien om Forsøgsstation Risø. I forhold til DD's formidlingsfacilitet nævnte LHK, at det var vigtigt, at publikum kunne have let adgang og bad DD om at tænke dette ind i scenarierne.

Kurt Lauridsen (KLA) foreslog, at Steno Museet blev inddraget i formidlingen af Forskningsstation Risø, da man både har kompetencerne og forskningsfagligheden til at kvalitetssikre sagen.

NHH nævnte, at hvis der bliver etableret en formidling af Forsøgsstation Risø og mere bredt om atomkraft i Danmark, så er det relevant at inddrage de kilder, som Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA) har gjort tilgængelige på en museumshjemmeside på (link) <http://www.atomkraftnejtak.dk>. For yderligere oplysninger kan Siegfried Christiansen (formand for OOA-fonden) kontaktes på e-mail ooa-arkiver@atomkraftnejtak.dk.

Ad 6) Evt.

PJ spurgte til status for lokalplan om NOL og offentliggørelse af den tilhørende 11-punktsplan. Roskilde Kommune har efter mødet oplyst, at lokalplanforslaget ventes at komme i høring i foråret 2024 efter færdiggørelse af projekt, herunder indhentning af godkendelse af sikkerhedsvurdering og miljøkonsekvensvurdering. 11-punktsprogrammet er blevet godkendt af Plan- og Teknikudvalget på udvalgets møde den 22. august 2019. Sagen kan læses på roskilde.dk ([link til sagen](#)).

Kontaktforum diskuterede kort kobberindkapsling af brugt brændsel i relation til barriersystemer i slutdepoter. Valget af kobber som indkapslingsmateriale er begrundet i kobbers evne til at modstå korrosion samt bevægelser i det bjergartslegeme, der omgiver slutdepotet, se [forklaring på Svensk Kärnbränslehanterings hjemmeside skb.se](#).